

Proștutul

RĂMANTĂRIILE ACTUALITĂȚII

Atreasurele mari schimbă înfățișările
mântului, cum și chipurile conduce-
unei țări sunt schimbate de perin-
area la cărma statului a partidelor de
vernământ. Se schimbă oamenii, se
schimbă ideile, se făuresc sau se modi-
fică legile, toate din imboldul cel mai
gustim, pentru prosperarea națiunii.
Viața își torcea firul el obișnuit, din
erul blagoslovit al vremii. Linistea
el toamne plăcute parcă sporea il-
luzia aparentă a vieții cetățenilor din
prinsul hotarelor noastre.

Demisia neașteptată a guvernului, ca
trăznit zgudul toată suflarea româ-
nească și ca o dinamită explozată în
lumea noastră de munte, a
lăsat viața pașnică și liniștită de toate
cele. Sgomolul ca de trăsnit al acestei
lămurii însă dunge fulgerătoare
într-o mahnire nemărturisită a celor
amici la vatră și vesella comunicativă
a celor chemați la treburile obștești.

Cătră trământare ce nesigurantă în
intervalul celor cinci zile de așteptare,
ate bătăi de inimă și încordare ner-
voasă de frica nesocotirii sau tinerii
a o parte de rostul cel mai de seamă
în viața politică!

Momentul hotărâtor al investirei cu
puterea mult așteptată, din nou a tra-
nșat să îmbrățișeze într-o parte lumina
curiei și în alta negura deprămirii.
Motivul la care sunt puși la contri-
bucție nervii stăbiți de diferite calcule,
în proporții la cel decepționant, pentru
în altă direcție să se transforme în
canale de biruință triumfătoarelor.

De acum înainte însă lupta se pre-
cede înversunată pentru întărirea po-
ziției, cucerite iar din partea adversari-
ilor prin atacurile îndreptate împotriva
acestei poziții.

Câte energii nu angajează această
luptă, câte fonduri nu mistuie, câte
controverse și discuții contradictorii nu
se încing, câte tălușuri de vorbe și în-
epături de cuvinte nu se aruncă, până
la cele mai îndepărtate locuine româ-
nești.

Dela clobanii țărilelor, dela vacarii o-
cașelor, dela moșnegii cocoșabelor și
până la magnatii paștelor, toți n'au
alt subiect de vorbă mai la ordinea
altel, decât profetiile asupra noulor
veniri, vrednicia sau nemernicia candi-
datului la demnitatea înalte ale statului.

Agienții politici, după un repaos de
doi ani, apar din nou pe arena vieții
politice. Făgăduințele din nou încep să
curgă, răzburările din nou să răsco-
bescă dușmăniile amoroșite, măclăușele
și ghiocelile tradiționale încep iar să
se vânture în aer și să se substituie ar-
gumentelor de convingere.

Evenimentele acestea au un răsunet
puternic în capitala județelor. În
localitate alegerea primarului repre-
zintă cea mai acută problemă de actu-
alitate. Adunarea cetățenilor de luni
12 cri. în fața Primăriei arată impor-
tanța acestor probleme.

Numirea prefectului, a revizorului
școlar, nu puțin interesează forurile
competente și mai ales mulțimea noro-
dului. Dar celace pasiunează mai mult
sunt listele candidaților parlamentari.
Unii dintre fruntașii țărăniștilor locali
au îndurat multe umiliri și prigoniri în
luptele electorale din ultimii ani. Li se
vor recunoaște meritele lor de propa-
gandă în alcătuirea acestor liste sau
vor fi sacrificați pentru gustul și ambi-
țiile altora, cari vor să culegă numai
roadele, fără să fi cunoscut și ponoa-
sele opoziției?

Cât despre alegători, un lucru trebuie
să se știe.

Vilitorul țării stă în mâinile poporu-
lui. Alegătorii oameni vrednici de muncă,
în interesul binelui obșteșc. Chibzuți
bine asupra destoiniciei lor. După ce
l-au ales, nu mai aveau dreptul să va-
plângească de absența priceperii și bu-
nelor lor credințe.

Vorba bătrânească se potrivește și
acum: „La așa cap, așa căciulă”.

Pr. GH. VERȘESCU

RĂBOJ SĂPTĂMÂNAL

Achiziții oneroase...

Criza guvernamentală a avut un
desnodământ, mai mult sau mai pu-
țin surprinzător...

Guvernul „Vintilă” a „căzut” pe
o temă, care i-a ocazionat o ono-
rabilă retragere dela putere. Divini-
zat, în aureolă populară, D-l Maniu
a format guvernul. Faptul constituie
o cucerire destul de dureroasă, căci
reclamă chiar sacrificiul motivului
care l-a prilejuit... Se știe că în sta-
diul nostru, pe scara evoluției poli-
tice, *popularitatea* — simpatia mas-
elor! — e o metresă capricioasă, care
nu curtează decât pe opozații.

Căci bietul nostru cetățean, trăsnet
din senin cu votul universal — o ino-
portunitate, care din nefericire, a fost
necesară atunci — nu se poate încă
ridica deasupra binelui *personal*, la
cel de *clasă*... Politicianul nu ca-
pătă valută, în fața alegătorului, de
cât atunci când i-a pus felinar la
poartă și nu când a realizat împru-
mutul.

Dar în vremea asta, când alesul
națiunii n'are un program și nici chiar
partidele, cum să-l acuzăm pe bie-
tul alegător anonim?

E clar, cred, că popularitatea e
o floare necesară — mai ales la noi
pentru un partid, spre a realiza pri-
măvara vredniciei lui, dar *nicidecum*
suficientă...

Totuși, guvernul actual prezintă o
garanție: șeful lui, D-l Iuliu Maniu,
care s'a dovedit a fi o minte pon-
derată, un bun administrator al mo-
mentelor.

Anturajul nu ne interesează...

Inflație demagogică

...Și-a început să nu ne mai in-
tereseze nici libertatea presei, deve-
nită un fel de basm, în urma lă-
sării ei, din partea guvernului, la la-
titudinea unui membru al său...

Ceiace n'a împiedicat simpaticul
bloc, muncitoresc-țărănesc să lan-
seze pe străzile Capitalei un mani-
fest, care promitea, printre altele
amnistie generală, desființarea jan-

darmeriei, pacea cu Sovietele (se
știe în ce condițiuni, vreau pace So-
vietele cu noi!) etc.

Iată ce vreau acești agitatori! Să
deschidem porțile temnițelor, să des-
ființăm jandarmii, să dăm drumul lui
Bujor, care vroia să ne sugrume Di-
nastia, în timpul războiului și să ne
întroneze raiul bolșevic!

Epocile de criză guvernamentală
și de „interregnuri politice” (distanța
dela căderea guvernelor, până la ef-
ectuarea noilor alegeri) sunt cele
mai propice pentru inflație demago-
gică. Excitate, mințile simple înre-
gistrează mai ușor cele mai absurde
promisiuni...

Atât ne trebuie, ca acești agenți
veninoși să mai pătrundă și la sate!
Și să nu uităm că în niște alegeri
trecute, comuniștii au avut în jude-
țul nostru (cu o capitală... „româ-
nească” până'n măduva oaselor...) un
număr apreciabil de voturi. Con-
tra acestora, simpaticul și tradițio-
nalul nostru agent electoral — indife-
rent, de culoare politică — să-și facă
datoria „românește”...

Sărbătoare

...Cum este, desigur, o datorie de
a lua parte cu tot sufletul la sărbă-
toarea Poloniei, care aniversează 10
ani, dela renașterea ei postbelică.
Căci o atare sărbătoare a unei na-
țiuni este un motiv de retragere a bu-
curiei în sufletele tuturor națiunilor
înrudite cu ea, prin comunitatea fe-
ricirii revenirii la viață! Această
țară a avut dureroasa menire pildui-
toare, în decursul istoriei, să veri-
fice dezastrul, pe care-l aduce ape-
larea la streini, în treburile interne.
Împărțită de trei ori, între Rusia,
Austria și Prusia, acest stat a fost
multă vreme, obiectul revendicat de
fiecare din statele menționate, după
cum eram și noi adesea de Ruși
sau de Turci. Înfrățit în suferința
trecută, și în bucuria renașterii, po-
porul românesc jubilează din tot su-
fletul alături, de cel polonez!

VASILE DORNEANU

Sugestiuni p. întrunirea Național-Țărăniștă

Pe ziua de astăzi 18 Noembrie.
orașul nostru și-a adunat toate ener-
giile politice ale județului, în vederea
celor două întruniri politice: una
organizată de partidul național-ță-
rănesc și a doua de către partidul
liberal. În aceste două întruniri de-
sigur că se vor hotărî mijloacele de
luptă pentru apropiatele alegeri ge-
nerale. Partidul dela guvern își va
înscris în istoria vieții sale politice
o pagină de glorie și onoare civică
dacă va ști să rupă barierele trecutu-
lui, așezate de către toate partidele
politice, adică dacă vor înțelege con-
ducătorii lui să dea astăzi partizani-
lor adunați lecții de propagandă cin-
stită, în care să nu intre ura, insulta,
calomnia și toate blăstămațiile ineren-
te campaniilor electorale. Tot astăzi

conducătorii național-țărăniști ar tre-
bui să facă o selecțiune cinstită asupra
mulțimii de poșticioși pentru primă-
riile rurale; nu de alta dar pentru că
lumea neștiutoare vede personalitatea
conducătorilor și seriozitatea princi-
piilor partidului, prin calitățile pri-
marului.

Pe de altă parte mai întreb: Oare
în timpul alegerilor n'ar putea lipsi,
obișnuitele convoae, lăutarii, steagu-
rile — emblema țării terfelită în pa-
siuni vulgare! —: răcnetele sălbatic
și fac impresia unor fiare care se
aruncă asupra prăzii...

Nu s'ar putea să mai vedem oameni
politici suindu-se prin copaci și in-
jurând pe adversari? Nu le-ar sta
mai bine pe pâlăriile pe cap, de cât
cu ele'n mână în fața alegătorilor?

COPILII și BOALELE MOLIPSITOARE

Nici un teren nu se găsește mai
prielnic pentru manifestarea și răs-
pândirea boalelor, ca mediul copi-
lăresc. Constituția plăpândă a co-
piilor înlesnește prinderea microbi-
lor, iar caracterul vijelios al boale-
lor molipsitoare doboară, cu o iu-
feală vertiginoasă, fragedele vlăsta-
re, în imposibilitatea de a se apăra
prin ele înșile, inconștiente de pri-
mejdia din jurul lor.

Sărăcia și mizeria populației ne-
voiașe întreține și cultivă în per-
manentă focarul germenilor acestor
boli, nebănuite și nesupărate de
nimenea.

Pe o femeie săracă din toată
lumea, fără sălaş și nici un sprijin
de nicăieri, cu un copil de doi ani,
bolnav de pojar și altul numai de
câteva zile, bolnav de oftalmie pu-
rulentă, goi și desbrăcați, vânturile
soartei îi îndreptează în casa unei
doamne miloase din localitate, di-
rectoarea unei școli primare. Mila
de disperare nenorocitei o împedi-
că s'o alunge din cuprinsul locuin-
țelor ei, dar o izolă într-o cameră,
în îngrijirea unei domnișoare, soră
de caritate, sub a căruia suprave-
ghere se află și astăzi.

Doamna directoară a fost nevoi-
tă apoi numaidecât să desinfec-
tueze școala și să suspende cursu-
rile o zi, ca măsură de precauție
împotriva răspândirii pojarului.

Iată o doamnă care știe să apli-
ce măsurile de rigoare impuse. Câte
familii însă înțeleg să adopte ace-
laș sistem?

Să zicem că pojarul (coriul) nu
este o boală atât de periculoasă,
dar tot este contagioasă. Ce se
poate întâmpla și se întâmplă chiar
cu atâtea familii din popor, în care
boala se tânuiește de frica izolării,
de lipsa mijloacelor pentru consul-
tarea unui medic și de ignoranță
în stabilirea adevăratei boli?

în firea lucrurilor stă mângăirea
familiei, la apariția simptomelor
boalei, în asemănarea acestor simp-

continuare pe pag. 2-a

N'ar trebui ca alegătorii să vie în
fața votului cu mintea curată ca în
fața altarului?

Pe biroul de votare al judecătoru-
lui nu se vede oare „Răsticnirea”?
În rezumat vorbind n'ar trebui ca a-
legătorul să înțeleagă, să învețe chiar,
că a vota înseamnă a-ți da sufletul
tău în viitoarea guvernare a țării și
tot odată te faci singur răspunzător
de soarta ce ți-o alegi.

De la un partid tânăr, care și-a
cucerit puterea prin deviza: „liberta-
te, legalitate și dreptate”, intelectualii
ca și toată suflarea românească cu
dragoste de țară, așteaptă aceste re-
inoiri... Și cum între luptătorii lui se
află o personalitate obișnuită în a
da sugestii, așteptăm și noi suges-
tionarea conducătorilor și a alegători-
lor adunați în scopul propus.

Pr. M. GAVRILESCU

COPIII și BOALELE MOLIPSITOARE

continuare din pag. 1-a

tome cu ale altor boale necontagioase. În fața primejdiei omul e pornit să dea crutele realități proporții mai restrânse, decât le înfățișează ea de fapt. Chemarea doctorilor se târâgânează, boala se agravează, se răspândește și deodată ne trezim în fața unei grozăvii neexplicabile: unii morți de o moarte grabnică, alții răpuși de boale la pat, fără speranțe de scăpare.

Există în popor o frică nejustificată de doctor și de spitale. Și aici să ne fie permisă o digresiune. Precum în poporul de jos există o oroare de doctor și de spitale—nejustificată tot așa la unii din pătura mijlocie și înaltă din societate, există o frică de preot, la boală și la suferință—tot nejustificată. Apariția preotului,—zice-se—la căpătâiul bolnavului, este un semn rău, o cobitură a moarte, de a se pare nefastă. Că aceasta este o credință cu totul deșartă, las pe cetitor să mediteze.

Nimic mai izbăvitor pentru orice bolnav decât prezența medicului la patul bolnavului. Spitalul? Dar unde poate fi bolnavul mai metodic îngrijit și ca igienă și ca asistență medicală și ca regim alimentar decât în spitalul vizitat zilnic de doctor, îngrijit în permanență de personalul sanitar și economic?

Eu singur am avut nenorocul să izolez o copilă a mea, numai de patru ani, bolnavă de scarlatină, în spitalul de izolare din localitate. Nu am cuvinte de ajuns să mulțumesc D-lui Doctor Coșereanu și D-lui Sub-Chirurg Moraru, care și-au dat cel mai viu interes pentru însănătoșirea ei. Cu foarte mare satisfacție sufletească am constatat, că acest mod de tratare al bolnavilor nu era numai pentru copila mea, ci pentru toți pacienții.

Din satul Tarcău, mai anii trecuți, au fost internați, tot la acest spital, mai mulți copii. Părinții lor, cu mare durere și disperare, i-au adus forțați la spitalul acesta. Totuși ei și astăzi mărturisesc, cu adâncă mulțumire, norocul lor pentru scăparea copiilor cu viață, numai datorită internării și izolării lor, aici, în localitate.

Aveți toată încrederea în știința medicală și în devotamentul personalului doctoricesc și sanitar. Nu tănuțiți boalele, căci singuri vă omorâți copii, sau bolnavii mai în vârstă. Îngrijiți-i cu doctorii și-i veți scăpa dela moarte, dacă veți urma cu strictețe poveștile și tratamentele impuse.

IRODION

EDUCAȚIA și ȘCOALA

N'am voit toată viața decât un singur lucru: binele poporului pe care-l iubesc și de a cărui mizerie sufăr.

(PESTALOZZI)

Incotro de duci, incotro te'norci astăzi, auzi vorbindu-se mereu de educație.

Cutare este prost crescut sau îi lipsesc cei șapte ani de acasă sau nu este bine educat; pentru perfecționarea individului, pentru culturalizarea maselor populare trebuie preparat terenul prin educație.

Și în adevăr educația trebuie să preocupe mințile tuturor întrucât numai printr'nsa omul se ridică deasupra animalității.

Dar această artă prin care tinzi să transformi complex sufletul copilului și săi formezi caracterul nu se poate face ușor de oricine. Trebuie anumite persoane, special pregătite, care să-și consacre tot timpul și să-și depună toate forțele lor vitale ca să o poată realiza.

Indeosebi, când e vorba de copii de la țară a căror stare, din cauza lipsei și a mizeriei de care sufăr părinții lor, nu este tocmai strălucită, munca este grea și răspunderea este mare. Și această muncă, cade în sarcina învățătorilor.

Cei șapte ani de acasă nu se pot căpăta, la țară, în familie. Țăranul ca și țărancă, care muncesc cu mâinile, din greu, ca să aibă cu ce trăi, nu mai au vreme să se intereseze îndeaproape de copiii lor.

În acest chip copiii de țăran, la vârsta de 7 ani când vin la școală, sunt deformați fizicește și întârziați psihicește. Pe mulți din acești copii de țăran, mizeria și bolile provenite sau moștenite îi seceră din rândul celor vii înainte de această vârstă.

Învățătorul are așadar un dublu rol: pedeaparte să dea copilului educația pe care ar fi trebuit s'o capete în familie până la etatea de 7 ani, iar pe de altă parte să-l înzestreze cu noi cunoștințe necesare pentru viața practică de mai târziu.

Leșit de pe băncile școlii, învățătorul se aruncă în lupta vieții cu cel mai puternic entuziasm. Este caracteristica tinereții impulsive făuritoare de idealuri. Și își pune la contribuție toate forțele lui psiho-fizice pentru deștelerirea ogorului încredințat.

Ce păcat că acest entuziasm este de scurtă durată căci complexitatea fenomenelor vieții îl desamăgesc îndată, imediat ce-i sar în cale necesitățile materiale.

Munca extenuiază organismul, și aceasta trebuie întreținut.

Dar cum, când astăzi, traiul este atât de scump, când suta de lei se duce din buzunar ca și cum n'ar

mai fi fost, când micul salar al învățătorului nu-i ajunge nici pentru îmbrăcăminte, necum pentru hrană sau pentru ca să-și poată cumpăra și el din când în când unele cărți, reviste sau ziare pentru a se instrui.

E timpul acum, în vederea alcătuirii noului buget, să punem în vederea celor care au în grijă conducerea țării și care se interesează de progresul culturii la sate, adevărata stare a învățătorului, în speranța unei atenții mai deosebite din partea lor.

Atunci, când învățătorul va avea un salar în raport cu scumpetea vieții de azi și cu munca depusă, fiind scutit de-a-și mai lua și alte ocupații ca să poată trăi, va porni la lucru cu toată dragostea de misiunea ce-i este încredințată, infiltrând în sufletul țăranului și copiilor săi dragostea de școală și foloasele învățării, cu tot entuziasmul și cu toate forțele lui.

În acest chip nu se vor mai vedea pe la revizorate părinți, așteptând, îmbulzindu-se și invocând fel de fel de motive numai să-și scape copilul de pârdașia de școală.

Numai atunci învățătorul va fi—după cum spune Diesterweg—ceace este soarele pentru lumea întreagă.

D. BORDEA

ÎNĂVĂȚĂTOR

Dela Poliția locală

Prin înalt decret regal D-l Const. Comșa, Polițaiul orașului nostru a fost detașat pe ziua de 15 crt. la Inspectoratul General de Siguranță Iași.

Prin decizia Ministerială No. 69104 din 14 Noembrie crt. a D-țiunei Poliției și Siguranței Generale D-l I. Gh. Teodorescu directorul Poliției a fost avansat la gradul de Polițai.

D-sa a și luat postul în primire.

Prin avansarea d-lui Teodorescu Directorul Poliției la gradul de Polițai, se dă ca sigură numirea în locul D-sale a D-lui Athanasie actual Comisar cl. I.

Domnilor abonați

cari ați rămas în restanță cu plata abonamentului, vă rugăm insistent, să ni-l trimiteți cât mai urgent, prin mandat postal, la Administrația ziarului nostru, str. Apele Minerale No. 8 Piatra-N.

Fără titlu

Fragment dintr-o scrisoare găsită

«...rândurile mele, sunt numai pentru tine.

E adevărat—dragoste fără suferință—iață care ar fi idealul iubirii. Dar acest ideal nu-l vei întâlni nicăieri și nu odăla în viață. Dragostea cuprinde două alături fericirea cât și suferința și, de mulți ori, prin suferință ajungi la fericire și prin fericire ajungi la suferință. Cred întotdeauna așa a fost în lume și veșnic așa va fi.

E adevărat—idealul iubirii e fericire întreagă—dar cine oare a întâlnit, cărarea vieții lui, întreaga fericire? A vrăa să știu, este cineva care să-mi spună—am fost întotdeauna fericit. Esie oare cineva? Nu cred.

Viața trebuie trăită așa cum e ea. Nu menți nu poate să-și ducă viața după un anumit și special plan—gândindu-mă la acest plan înseamnă la cei care și-l fac mulțumire deplină, fericire nesfârșită.

... Iar acei care-și curmă singuri bălăile inimii, sărmanii sunt bolnavi și n'au puterea să-și adune gândurile tari și bune și să-și spună:—Da, viața trebuie trăită așa cum e ea, cu micile ei fericiri și cu marile ei dureri—asa e ea.

Cât de frumoasă e seara asta! Nu mai tu îmi lipsești. De-ai fi cu mine de-ai fi lângă mine și-aș spune o poveste de dragoste... frumoasă... duioasă... (și-și privi ochii tăi dragi... i-aș săruta... as fi vesel... aș plânge poate... povestea as ispravi-o de spus... și-aș alina părul tău frumos... aș fi vesel, poate... aș plânge...)

Numai atât spune scrisoarea găsită.

Moș Costache

Moarte subită

În ziua de 7 Noembrie 1928, pe la orele 15, a încetat din viață subit supusul străin anume Geovane Guean, în etate de 40 ani, de naționalitate italian pe când susnumitul lucra la zidărie, la uzina de apă, ce urcă din râul Bistrița, la Sanatoriu Biserican pe teritoriul comunei Pângarați.

Numitul suferea de cord. Bănuiele de crimă nu sunt.

Furt

În noaptea de 6-7 Noembrie 1928 necunoscuți făcători de rele sau introdus în curtea locuitorului Spiridon Ioan Nastasă, din com. Blăgești, furându-i o ladă cu pânzării și haine. Bănuiele cad asupra individului I. V-le Ungureanu tot din acea comună.

Savin Constant

Fatalitatea, în fața căreia viața noastră, nu este altceva de cât o jucărie, a voit ca, printre victimele nenorocitului accident dela Recea să cadă și tânărul poet Savin Constant. O moarte nemiloasă și năpraznică l'a răpit prea de timpuriu din mijlocul nostru, al celor care l'am admirat și l'am iubit mult...

Tânăr—abea de 26 ani—Savin Constant, a dat până la această vârstă o contribuție destul de însemnată în literatura noastră căci pe lângă articolele sale bine închegate și publicate în diferite ziare și reviste, el, mai lasă în urma sa:

1) *Idoli de Humă*—Poezii—publicate în același volum cu poeziile fra-

ților săi: *Eugen și Paul Constant* (Amurg prin Vitralii și Litani pentru cei uitați) 2) *Autentice*—schite pline de humor, (Biblioteca Sămănătorul) 3) *Pata de Cerneală*—schite, nuvele, pline de același humor caracteristic poetului și în care se zugrăvesc cu multă măiestrie diferite tipuri din viața noastră socială. 4) Tot așa în ajunul morții sale, *Savin Constant*, făcea corectura unui nou volum de proză, sortit să apară în Editura Cassei Școalelor și care desigur că va apare în curând. 5) Având deasemenea pregătit un nou volum de poezii, care probabil va apărea și el mai curând sau mai târziu prin îngrijirea fraților săi. *Eugen și Paul Constant*. 6) Tot

dela el a rămas—needitată încă și o piesă de teatru pentru copii, jucată la Teatrul Popular din București: «*Comoara Fermecată*» ale cărei versuri duioase au fost făcute parcă înadins ca să rămână o scumpă amintire, nimeniului său vârstar—fiicei sale *Adriana*—care abea începuse și ea să zică, cuvântul tată...! și pe care nu-l va mai spune niciodată, acelaia care o iubea așa de mult și care a murit cu dorul ei pe buze... Această piesă, fiind admirabilă pentru copii poate va vedea și ea cât de curând lumina tiparului. 7) Deasemenea *Savin Constant*, s'a ocupat și cu viața acelei tinere scriitoare, de care parcă o tristă soartă îl apropia—prin aceiași moarte în floarea vârstei—cu «*Viața și opera poetei Alexandrina Mihăescu*», publicată în 1926 și premiată de revista «*Clăpa*».

Și acum dacă am căutat să analizăm cât de sumar opera acestui scriitor am rămânea isbiți de contrastul dintre proza și versurile sale. Pe când în schile și nuvele poetul se inspiră din viața reală pe care—cu toată tinerețea sa—o înțelege perfect de bine și o redă în toată naturalitatea ei, dimpotrivă în versurile sale ironia și humorul aproape dispăre, melancolia, tristețea caracteristică pară unui suflet delicat ce-și presimte moartea, se sapă adânc în inima poetului și mai în toate poeziile sale de o inspirație mistică—religioasă—filozofică, poetul redă viața sub aspectul ei trist și întunecos... Melancolia devine adâncă; poetul își caută idealul... dar, drumul spre ideal e prea spinos și adeseori speranțele noastre se transformă în deșarte iluzii...

Serbarea patronului Școalei Normale de băieți

Joi 15 Noembrie a. c. ora 11 dimineața s'a serbat, cu deosebită solemnitate, patronul școalei normale de băieți din localitate, de sub conducerea D-lui director V. Ghițescu. Corpul profesoral secundar a ținut să lea acestei serbări o cât mai accentuată însemnatate, prin prezența în număr mare la festivitate. Directorii școlilor de băieți și fete, a școalei comerciale cu majoritatea profesorilor respectivi membri ai corpului didactic primar, și personalități de seamă din localitate au ilustrat selecta existență.

Odată serbarea deschisă printr'un marș executat de orchestra școalei, D-l director Ghițescu în cuvântarea sa, arată că anul acesta este al XVI-lea înființarea școalei normale și că ar fi dorit, ca serbarea să fi avut loc în noul local propriu, de la Dărmănești, însă împrejurările potrivnice au împiedecat realizarea acestei dorințe. Cu tot concursul Ministerului Instrucției, noul local mai are încă nevoie de executarea unor lucrări, ca să poată fi redat școalei.

De greutatea învățământului și mai ales de ale construcțiilor școlare trebuie să ne mângâiem, la gândul greutăților cu mult mai mari, de la primele începuturi de școală românească, din trecutul nostru, când Gh. Asachi, patronul școalei noastre, pe la 1812, abia a reușit să pună bazele școalei normale de la Trei Ierarhi din Iași, școală numită Vasileană, în locul școalei grecești de atunci.

Foloasele școalei normale pentru societate s'au văzut mai ales în timpul marelui război european, când fiii acestor școli — învățători — și cei pregătiți de ei în școală — fiii neamului nostru românesc au făcut minuni de vitejie.

Funcționarea școalelor normale se înfăptuește cu mare anevoință. Criza financiară a statului tinde să lase întreținerea școalelor pe seama Comitetelor școlare. Dacă populația școlară a altor școli secundare este mai cu dare de mână, elevii școalelor normale sunt în majoritate săraci iar taxele lor se încasează cu foarte mare greutate.

Crede că și actualul Domn Ministru al Instrucției, Profesorul Costăchescu, va sprijini școalele ca și fostul Ministru Dr. C. Anghelescu.

Se adresează elevilor indemnându-i la muncă și purtare frumoasă, la iubirea și susținerea aproapelui, de care trebuie să dea acum dovezi prin ajutorarea populației înfometate, din regiunile bătute de secetă.

Mulțamește asistenței pentru participare la serbare și dorește mulți ani conducătorilor țării noastre.

Urmează mai multe producții artistice, corale și de orchestrație, sub conducerea D-lor Profesori Dimitrieș și I. Kampel, bine reușite, cum și mai multe recitări, dintre care populara și sarcastică recitare, „Ioan Bobarnac” a fost viu aplaudată.

Preot Gh. Verșescu

La o cofetărie

Domnul M... vechi funcționar la primărie, cunoscut de toată lumea, a dus să-și ia un ceai la cofetărie cu gândul să-și adune un plus de calorii. Se așază la o masă comandând chelnerului un ceai.

Ceaiul sosi. Dar nu trecu mult și un tânăr elegant se așază la masa de alături.

Chelnerul, cu plecaciunea obișnuită, zise:

— Ce doriți?

— Un ceai cu lămâie.

— Imediat, vine-e-e, fu răspunsul.

După zece minute domnul mai înfrământă ceru;

— Plata!

— Șase lei!

Domnul funcționar scotoci încet prin buzunare și plăti cei șase leișani.

În același moment și tânărul, fiindcă se grăbea, ceru chelnerului:

Plata!

Șapte lei!

Tânărul punându-și mânușa îl privi cu un aer autoritar zicându-i:

— Am să vă dau în judecată la legea speculei! Cum se poate să-mi ce-i mie pe un ceai cu lămâie șapte lei și domnului pentru un ceai la fel șase? Asta e obrăznicie!

Atunci chelnerul, calm, frecându-și mâinele răspunse:

— Domnule, de ce vă supărați? În ceaiul D-stră am pus lămâie proaspătă, — apoi cu jumătate de gură — cea dela domnul a mai fost pe la mulți!

Tânărul scoase două piese de câte cinci, plăti fără să mai ia rest zicându-și c'a fost servit conștiincios.

Cos.

Citiți și răspândiți

„AVANTUL”

Informațiuni

În ziua de 7 Noembrie 1928, în divizii V-le Opric, Ioan I. Ungureanu și V-le Ioan Oprea din comuna Blăgești au distrus un gard, proprietatea locuitorului Gh. I. Ciobanu, tot din aceea comună. Cazul se cercetează de șeful postului girant.

În noaptea de 8-9 Noembrie 1928 necunoscuții făcători de rele, sau introdus în hambarul D-nei Cantacuzi din comuna Costișa, unde a furat aproximativ o cantitate de 200 Kgr. grâu. Bănueli nu cad asupra nimănu.

În ziua de 8 Noembrie 1928 pe la orele 16 individul Gh. Popa din comuna Broșteni, s'a introdus în prăvălia comerciantului Gh. Fidric tot din aceea com. furându-i suma de 1600 lei. Individul a fost surprins de comerciant și luându-i banii înapoi i-a dat drumul, după care numitul individ a dispărut din comună.

TRIBUNALUL NEAMȚ Secția II

Ordonanța No. 6588

Noi Președintele Tribunalului Neamț secția II.

Văzând petiția înreg. la No. 14289 din 1928 a Preotului Nichita N. Fuiorea din comuna Petricani satul Târpești jud. Neamț prin care cere a se declara anulată în mâna ori cui se va găsi cambia de 15000 lei emisă în alb de numitul petiționar, purtând pe verso în alb girul Preotului N. N. Gheorghiu din Tg. Neamț, intrucât a pierdut acest efect pe care intenționa a-l sconta Băncii Moldova sucursala Tg. Neamț.

Pe baza art. 355 c. com.

O R D O N A M

Că oricine posedă cambia emisă în alb de Preotul Nichita N. Fuiorea din comuna Petricani satul Târpești jud. Neamț pe suma de 15000 lei purtând pe verso semnătura în alb a preotului N. N. Gheorghiu din Tg. Neamț să o depună la grefa acestui tribunal în termen de 40 zile dela data publicării prezentei ordonanțe cunoscându-se că în caz contrar se va declara fără tărie față cu posesorul ei.

Această ordonanță se va afișa în sala Tribunalului, a Camerei de Comerț din Piatra-N. în sala Primăriei Tg. Neamț unde se intenționa a fi plata cambiei și se va publica în Monitorul Oficial și în ziarul Avântul din Piatra Neamț.

Dat în camera de consiliu azi 3 Octombrie 1928.

Președinte (ss) GRIGORIU

Crefier (ss) Penescu

În ziua de 9 Noembrie 1928, pe când indivizii Gh. Angheluță din comuna Borlești și N-lai Ștefan Istina din com. Mastacăn, se aflau la cârciuma la băutură, sau luat la bătaie. Individul N-lai Ștefan Istina, a lovit grav cu un cuțit pe Gh. Angheluță.

În ziua de 7 Noembrie 1928 pe la orele 16, pe când locuitorul V-le I. David din com. Crăcăoani, mergea pe șosea, a dat peste individul Ilie Stan Covrig tot din aceea comună, care lucra la șanț pe acea șosea și l-a lovit cu un târnăcop în cap pe V-le I. David, rănindu-l grav. Pacientul în stare gravă s'a trimis la spitalul județului din Piatra-Neamț.

În noaptea de 1 Noembrie 1928 niște necunoscuți s'au introdus în curtea locuitorului D. Poștin din Zănești de unde au furat 3 saci cu fasole 5 chite cu cânepă și 3 lăicere Bănuelile cad asupra individului Nec. M. Vatamanu din Roznov.

În noaptea de 2 Noembrie 1928 Nec. G. Radul din com. Slobozia trecând cu căruța spre gară a furat un sac de cărbuni de pe rampa garii. Fiind prins a fost arestat.

Filantropice

Societatea de Cruce Roșie a organizat o chetă publică în orașul nostru în ziua de 16 Noembrie pentru a se aduna un fond în folosul românilor basarabeni din regiunile bătute de secetă.

În același scop s'a mai organizat și un bal popular în sala Continental Sâmbătă 17 Noembrie ora 9 seara, și un ceai dansant în saloanele Prefecturii Duminică 18 Noembrie orele 4 p. m.

Dela Primăria locală

Prin deciziunea ministerială D-nii consilieri de drept Panaite Criveț, Cicerone Palade și D-na Natalia Cuza au fost înlocuiți prin D-nii Panaite Popovici, Dr. Lecca și N. Stoenescu.

Toți funcționarii Primăriei Piatra-N. au donat salariul lor pe două zile, din lunile Mai și Iunie, în folosul aviației, și au depus la Banca Națională din București suma rezultată, care este de 20.285 lei.

Onoare sentimentelor lor patriotice! Să icie pildă și indemn și ceilalți funcționari și cât mai multă suflare românească.

Și atunci invins, ispita va râde
cu Satan...

Și-mi vor închide alții pleoapele
clipă din viața lui:

Cu ochii către tine în drumul
spre Chanaan.

Iar în altă parte, poetul presimte
că va muri curând și că năzuințele
sale vor fi atunci de-apurarea înfrântă:

Tu suflețe,
Indoliază-te ca o fecioară,

Căci peste visurile tale cade
trista seară.

A unor năzuinți înfrântă
Și-ascultă glasul clopotelor che-

mătoare,
Ce-au început să cânte,

Pline de sfințenie,
Întăia denie,

A vieții tale greu pătimitoare....

Și clopotele sună trist și plângă-
tor ca și cum ar bate pentru ultima
clipă din viața lui:

Și acum e'ntăia denie când în-
teleg pe Christ,

Cum tânăr a putut să fie așa
de tris,

E'ntăia denie când clopotele bat,
Mai stins și monoton și măsurat,

Și par'că numai pentru mine bat,
Mai trist și mlădios și neîncetat.

Și întunericul — de care se'ngro-
zește tânărul poet — pare a-l învălui
în eterna lui haină:

Mamă, mamă,
Încep să nu mai văd nimic,

Ași vrea să strig așa vrea să mă
ridic,

Imi dau așa de bună seamă,
Că întunericul va crește în ju-
rul meu,

Mereu și tot mai greu,
Și imi va coplesi curând
Viață, liniște și gând...

Iar, umbra cioplitorului, pe care
poate, atunci când în tăcerea pro-
fundă a nopții, colinda Cimitirul de
la Ungureni (Craiova) i se părea c'o
vede, îi spune să rămână pentru tot-
deauna, acolo, unde nimeni nu în-
drăznează să umble pe la miezul nop-
ții, cum îi plăcea odată, lui Savin
Constant:

Mă tem de el ca de-un păgân,
Și'n nopțile când luna argintie
Veghează peste cruci ca o făclie
Când plânge clopotu'n melan-
colie,

În turn la Catedrală...

Văd prin tereastră umbra pală,
A cioplitorului bătrân,

Cu ghiare ce mă rămă și m'ân-
șeală,

Cu ghiare ce mă cer ca să rămân,
Sub crucea albă'n pacea mor-
mântală...

Și de-aci înainte el nu se va mai
întâlni cu prietenii săi, cu cari câte
odată mai uita pentru o clipă ne-
voile vieții:

Paharnice, paharnice,
Din vremi de aur cari nu mai vin
A tale cupe vesele și darnice,

Azi stau pe mese, triste, goale
— fără vin —

Par'car vedea tristețea acelor cari
i-am fost în adevăr prieteni.

Dar însăși titlul poeziilor sale: I-
doli de Ilumă — arată par'că nimic-
nicia vieții noastre și spulberarea tu-

continuare pe pag. 4-a

+ T. VASILIU

Joi 8 Noembrie a. c. ora 4 p. m. a fost condus la locul de veci, în cimitirul din localitate, T. Vasiliu, dirigintele oficiului postal din satul Straja, com. Tarcău, acest județ.

Fiu al institutorului pensionar I. Vasiliu din orașul Piatra-N., născut la 1889, moare în floarea vieții, în vârstă numai de 39 ani, lăsând nemângăiați soția și doi copii, cum și părinții săi înfrânți de durere.

Deși suferea mai de multă vreme, totuși îndeplinea serviciul cu conștiinciozitate. Luni seara 5 Noembrie la ora 9, execută lucrările atribuției sale, iar Marți dimineața își dădu obștescul sfârșit.

O mare mulțime de colegi, toți funcționarii oficiului telegrafo-postal din localitate și mulți prieteni de ai săi au ținut să-i însoțească rămășițele pământești până la mormânt.

Transportat în ziua înmormântării dela Straja, a fost prohodit în biserica dela Valea-Viei din localitate, unde prietenii săi, prin d-nii Vararu și Matei și-au luat rămas bun dela dânsul.

D-l Vararu, dirigintele oficiului Bicaș arată meritele sale ca funcționar până la gradul de ofițier superior, în corpul telegrafo-postal, servit de el 15 ani și meritele sale sufletești, ca om în societate și tată în familie.

D-l Matei arată bunăvoința și dragostea manifestată către tot personalul de serviciu iar Părintele Gh. Verșescu vorbește despre regretul bisericii pentru pierderea unui fiu suflesc și despre taina nepătrunsă de mintea omenească în stângerea unor vieți înainte de vreme.

Dumnezeu să-l ierte și să-l odihnească !

PRIMARIA ORAȘULUI Piatra-N

No. 10179

La 26 N-brie 1928 ora 11 se va ține licitație în camera acestei Primării pentru confecționarea tuturor registrelor și imprimatelor pe timp de un an necesare Primăriei și serviciilor.

Condițiunile se pot vedea la Primărie.

No. 10482

La 17 Decembrie idem pentru închirierea localului de mățarie a comunei pe termen de 5 ani, începând de la 1 Ianuarie 1929.

p. Primar, C. T. DIMITRIU

Secretar, Gr. Covrig

Corpul Portăreilor Trib. Neamț

Publicație de Vânzare No. 8123

Anul 1928 luna Noem. în 10 zile

Conform jurnalului Tribunal. Neamț sect. I No. 5207/928 se publică spre cunoștința generală că în ziua de 26 Noem. 1928 de la ora 10 dim. înainte se va vinde prin licitație publică la fața locului în com. Bud. Precista jud. Neamț averea mobilă sechestrată prin proc. verbal No. 3683/928 de la debitorul Gh. I. Mazilu tot din aceea comună, în pretenția D-lui creditor Solomon B. Kiva din Piatra-N., avere care se compune din: un cotiugar cu osii de fier vopsit verde și 45 oi aflate la pășune pemoșia Corni, anume specificate în sus zisul proc. verbal, de sechestru aflat la dosar.

Vânzarea se va face pe bani gata, iar taxele către stat și portărei privesc pe D-nii cumpărători.

Portărel I. DURAC

Secretar, Th. Ștefănescu

Dos. No. 3126/927

TRIBUNALUL JUD. NEAMȚ SECT. I

Publicație de Vânzare No. 8291

Anul 1928 luna Noembrie în 14 zile

Domnii Sura N. Segal și Froim Lupovici din Piatra-N. prin petiția înreg. la No. 26703/928 a cerut și Tribunalul Neamț sect. I prin jurnalul No. 6075/928 a dispus vânzarea prin licitație publică a imobilului situat în Piatra-N. str. Cuza-Vodă No. 131 fostă 135 proprietatea indiviză a D-lor Sura V. Segal Froim Lupovici, Ioil Blăniariu, Hana Eitel Elenhorn și Faibil Hugman, rămasă de pe urma defunctului Bercu Leiba, pentru eșire din diviziune conf. jurnalului Trib. Neamț s. I. sub No. 2950/28 imobil care după proc. verbal încheiat de D-l Portărel I. Durac la fața locului are situația următoare: Terenul în suprafață de 127,26 m. p. cu o casă de zid, acoperită cu tablă nouă, având trei camere din care cea de la stradă servește de prăvălie și celelalte 2 servesc de locuință. au câte o sobă de zid, ușele și ferestrele bune dușmelele vechi de brad și tavanurile ten-cuite; o pivniță mică bolită de piatră sub o cameră din curte bucatăria și latrina de zid, acoperite cu tablă veche. Intre corpul de casă și bucatărie un pasaj îngust, garduri vechi de scânduri. Acest imobil este situat în orașul Piatra-N. strada Cuza-Vodă No. 131 fostă 135 și se învecinește la răsărit cu str. Cuza-Vodă la apus cu proprietatea D-lui Leon Rosenzweig la M. Noapte cu proprietatea D-lor Froim Lupovici și a succesorilor def. Alecu Lazariu și la M. zi cu proprietatea defunctului Abramovici și a D-lui Leon Rosenzweig.

Venitul anual circa 40.000 lei Sarcini după lista dată de grefă conform art. 505 pr.-civ. nu sunt. Vânzarea și adjudecarea acestui imobil se va face în prețorul Tribunal. Neamț s. I în ziua de 18 Decembrie 928 ora 13 începându-se strigarile de la suma de 280000 lei indicată de expert.

Sunt sonați toți acei care vor pretinde vre'un drept de chirie ipotecă sau ori ce alt privilegiu, ca înaintea adjudecării să arate Tribunal. pretențiunile lor sub pedeapsă de a nu li se mai ține în seamă.

Prim Președinte (ss) D. Apostolide

Portărel (ss) I. Durac

Dos. No. 5530/928

Polite Protestate

Elias Herșcovici croitor	4000
B. Schulzman Piatra-N.	1000
Const. V. Chiriac Șerbești	7000
Gh. Boruzi Calu-Iapa	1000
Petronela Botez Tarcău	1000
Pr. N. Scobai Uricheni	16000
Solomon Iancovici și Frima Marcu	Piatra-N. 2300
V. N. Tanasă Tazlău	4000

Ancel și O. Lazarovici Piatra-N.	1000
Idel Leib Goldst in	1000
M. Neguș Dragomirești	4000
Strul Gartenlaub Pângărați 2 a	1000
Gh. I. Bordei Zănești	4000
Th. Gabur D-va Roșie	8000
Moise Aronovici Piatra-N.	8000
Gh. Tofan Cucu B. Precista 5 a	1000
Josef Focșăneanu Piatra-N.	2000
A. și Meer Avram Piatra-N.	2000
Ioan N. Muraru Pângărați	7000
N. I. Macovei Dragomirești 2 a	1600
V. Dumbrăveanu Valeni	1400
Gh. Iftimie Muraru	10000
V. Gh. Oprea B. Precista	5000
N. I. Th. Mereuța	2000
B. Marcovici și Tobias Abramovici Piatra-N.	1000
Strul David Tazlău	12000
Const. Roșca Piatra-N.	15000
Ioan Chirilescu Borlești	5000

IOAN TURNEA

AVOCAT

Str. Cuza-Vodă No. 254
PIATRA-N.

Citiți și
răspândiți

„AVANTUL”

Domnilor abonați

cari ați rămas în restanță cu plata abonamentului, vă rugăm insistent, să ni-l trimiteți cât mai urgent, prin mandat postal, la Administrația ziarului nostru, str. Apele Minerale No. 8 Piatra-N.

SOCIETATEA DE PAZĂ ȘI SIGURANȚĂ FIDUCITATEA

PRIMEȘTE ABONAMENTE LUNARE ȘI ANUALE PIATRA-NEAMȚ
POSTURI ÎN RAIOANE ȘI POSTURI FIXE STR. APELE MINERALE 5

COMPLECT RENOVATĂ CU
MAȘINI ȘI LITERE NOUI

TIPOGRAFIA JUD.
NEAMȚ

32 - STR. ALEX. CEL BUN - 32

EXECUTĂ CU PREȚURILE CELE
MAI AVANTAJOASE

ORICE LUCRĂRI DE

TIPOGRAFIE

SI DE

LEGĂTORIE DE CĂRȚI

Abonamentele la „Avântul”

LA SATE LEI 120 PE AN
LA ORAȘE LEI 150 PE AN
PENTRU BĂNCI, INSTITUȚIUNI ȘI
AD-ȚII PUBLICE LEI 200 PE AN

RECLAME ȘI ANUNȚURI

cu prețuri reduse - primește
spre publicare ziarul

„AVANTUL”

Savin Constant

continuare din pag. 3 a

turor speranțelor noastre în eterna pace a mormântului sau cum zice Biblia: Pământesteți și în pământ te vei întoarce!

L-am cunoscut pe Savin Constant. — Viața lui poate fi o pildă vrednică de admirație.

...Savin Constant a muncit din greu și nu s'a dat învins: Era student în ultimul an la Drept și își trecea probele orale la examenul de licență în Filozofie obținând la toate examenele cea mai mare notă: bilă albă — fiind nu numai un scriitor talentat și care promitea încă foarte mult în viitor dar și un student sârguitor și merituos.

Savin Constant n'a nemulțumit pe

nimeni și cu toată sărăcia cu care se zbătea, el ajuta din puținul ce avea și pe alții, voia par'că să mai îndulcească cătuși de puțin viața celor oropsiți ai soartei, de cari avea atâta dragoste și milă.

Cu surisul veșnic pe buze, sfidând par'că orice ironie a soartei — el, aducea totdeauna mângâiere și veselie în mijlocul prietenilor și cunoscuților săi... Căsătorit încă de la vârsta de 23 ani, munea din rasputeri pentru fericirea soției și fiicei sale pe care i-o dăruise D-zeu și pentru care era în stare să sacrifice totul... Soarta însă l'a răpit prea devreme din mijlocul nostru și al familiei sale, veșnic îndurerată pentru pierderea lui.

Și dacă astăzi plângem așa de mult moartea grabnică a lui Savin Constant este cu atât mai mult cu cât el, în scurtă și tragică lui viață a avut ca

deviză: binele, binele pentru alții și nu pentru sine:

...E par'că un clopot sfânt al învierii.

Și la chemarea lui fără prihană, S'adună toți acei lipsiți de hrană, Și plini numai de zdrențe și mizerii.

Poate acolo — în lumea lui Christ — în lumea aceea pe care n'o cunoaștem, tânărul poet își va găsi fericirea și odihna veșnică pe care în lumea noastră nu o atinge nimeni:

...Chanaan ? Chanaan e aproape, cîntăți, va tresăla

Deschideți poarta de-aur și iată am ajuns,

Printr'un deșert pe care-l cre-deam de nepătruns,

Pe un pământ de aur, Eden că ne-aștepta...

Iar noi așa cum ne spune el — vom asculta în «negura eternă:

Cuminte și ticnit,
Povestea unui om ce n'a avut noroc...

Și care cu toate acestea nu-și pierdeuse cu totul oricîce speranță:

... O! suflete

Răstoarnă greutatea crucii,

Ce te-apasă așa de greu,

Învie în lumină mai lucii,

Și cîntă îndrăgostit de viață și frumos,

Șînt'r'un oraș de veacuri som-noros.

În pacea sfîntă,
Jerusalimul sufletului meu,
Te'nalță din mormânt,
Și cîntă, cîntă...

GEORGE BURDUN